Karta opisu zajęć (sylabus)

Nazwa kierunku studiów	Ochrona środowiska
Nazwa modułu, także nazwa w języku angielskim	Etyka ekologiczna (Ecological ethics)
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu	fakultatywny
Poziom studiów	pierwszego stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Rok studiów dla kierunku	I
Semestr dla kierunku	1
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe/niekontaktowe	2 (1,32/0,68)
Tytuł naukowy/stopień naukowy, imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za moduł	dr inż. Patrycja Staniszewska
Jednostka oferująca moduł	Katedra Ekofizjologii Bezkręgowców i Biologii Eksperymentalnej
Cel modułu	Zapoznanie z filozoficznymi, aksjologicznymi i normatywnymi podstawami etyki ekologicznej oraz głównymi nurtami i koncepcjami określającymi moralne relacje człowieka ze środowiskiem przyrodniczym. Kształtowanie świadomej, krytycznej i odpowiedzialnej postawy wobec współczesnych problemów środowiskowych, ze szczególnym uwzględnieniem statusu moralnego przyrody i jej elementów, ochrony różnorodności biologicznej oraz integralności ekosystemów. Rozwijanie umiejętności identyfikowania, analizowania i rozstrzygania dylematów etycznych wynikających z działalności człowieka, rozwoju nauki i nowoczesnych technologii oraz konfliktów między potrzebami społecznymi i gospodarczymi a ochroną środowiska, z uwzględnieniem różnorodnych systemów wartości, interesów społecznych i odpowiedzialności międzypokoleniowej.
Efekty uczenia się dla modułu to opis zasobu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które student osiągnie po zrealizowaniu zajęć.	<u>Wiedza:</u> W1 - Student zna i rozumie filozoficzne podstawy, główne nurty i koncepcje etyki ekologicznej, w tym zagadnienia statusu moralnego środowiska przyrodniczego i jego elementów. W2 - Student zna i rozumie podstawowe dylematy etyczne związane z ochroną przyrody, antropogenicznymi przekształceniami środowiska oraz rozwojem współczesnych nauk i technologii. <u>Umiejętności:</u> U1 - Student potrafi stosować podstawowe metody analizy etycznej, w tym macierz etyczną, do oceny wybranych problemów środowiskowych i formułowania uzasadnionych stanowisk. <u>Kompetencje społeczne:</u> K1 - Student jest gotów do krytycznej refleksji nad moralnymi konsekwencjami działalności człowieka oraz odpowiedzialnego podejmowania działań na rzecz ochrony

	środowiska i poszanowania jego wartości. K2 - Student jest gotów do prezentowania i uzasadniania własnych stanowisk etycznych, uwzględniania odmiennych poglądów oraz współpracy przy rozwiązywaniu problemów środowiskowych.

Wymagania wstępne i dodatkowe	brak
Treści programowe modułu	Geneza, rozwój i filozoficzne podstawy etyki ekologicznej oraz jej związki z etyką ogólną i bioetyką. Główne nurty i stanowiska etyczne wobec środowiska przyrodniczego: antropocentryzm, biocentryzm, ekocentryzm i głęboka ekologia. Podstawowe kategorie i wartości moralne w etyce ekologicznej. Problematyka przypisywania statusu moralnego środowisku przyrodniczemu oraz jego poszczególnym elementom, w tym organizmom żywym, gatunkom, ekosystemom i przyrodzie nieożywionej. Wartość wewnętrzna i instrumentalna przyrody oraz moralne podstawy jej ochrony. Kształtowanie postaw etycznych i odpowiedzialności człowieka wobec środowiska. Identyfikacja, analiza i metody rozstrzygania dylematów etycznych związanych z ochroną różnorodności biologicznej, gospodarowaniem zasobami naturalnymi oraz antropogenicznymi przekształceniami środowiska. Etyczne i środowiskowe aspekty rozwoju współczesnych nauk i technologii, w tym biotechnologii, inżynierii genetycznej oraz ingerencji w organizmy i ekosystemy. Macierz etyczna jako narzędzie analizy konfliktów wartości i interesów różnych grup interesariuszy. Etyczne podstawy zrównoważonego rozwoju, sprawiedliwości środowiskowej i odpowiedzialności międzypokoleniowej. Społeczne, kulturowe, ekonomiczne, polityczne i prawne uwarunkowania decyzji dotyczących środowiska przyrodniczego. Analiza współczesnych dylematów ekologicznych oraz rozwijanie umiejętności krytycznej argumentacji, oceny moralnej i formułowania samodzielnych, etycznie uzasadnionych stanowisk.
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej	Literatura podstawowa 1. Ben Mempham. Bioetyka. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Wa-wa 2007 2. Dzwonkowska, Dominika. Wprowadzenie do etyki środowiskowej. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe UKSW, 2022 Literatura uzupełniająca 1. Thier A. (2025). Etyka ekologiczna – koncepcje i problemy. Słowniki Społeczne, t. XV: Etyka współczesna. Uniwersytet Ignatianum w Krakowie 2. Probudzka D. (red.nauk.) 2022. Etyka i ekologia. Wydawnictwo Naukowe SILVA RERUM, Poznań
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne	Wykład, Wykład dyskusyjny, oglądanie i dyskutowanie nt. filmów, pisanie opracowań cząstkowych, samodzielna praca.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się	SPOSOBY WERYFIKACJI: W1 i W2 – ocena pisemnego zaliczenia końcowego, ocena pisemnych opracowań cząstkowych. U1 – ocena pisemnego zaliczenia końcowego oraz cząstkowego opracowania pisemnego. K1 i K2 – ocena pisemnego opracowania końcowego DOKUMENTOWANIE OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ w formie: pisemne opracowania cząstkowe, zaliczenie końcowe (sprawdzian efektów kształcenia). Archiwizowanie w formie papierowej i elektronicznej. Szczegółowe kryteria przy ocenie zaliczenia i prac kontrolnych 3,0 – W, 51%-60% wiedzy; U, potrafi zadowalająco zastosować wiedzę z zakresu modułu; K, zadowalająco formułuje własny pogląd i oceny 3,5 – W, 61%-70% wiedzy; U, potrafi zadowalająco zastosować wiedzę z zakresu tego modułu wraz z własną interpretacją ; K zadowalająco formułuje i uzasadnia własny pogląd 4,0 – W, 71%-80% wiedzy; U, potrafi dobrze zastosować wiedzę z zakresu tego modułu wraz z własną interpretacją ; K dobrze formułuje i uzasadnia własny pogląd 4,5 – W, 81%-90% wiedzy; U, potrafi b. dobrze zastosować wiedzę z zakresu tego modułu wraz z własną interpretacją; K, b. dobrze formułuje i uzasadnia własny pogląd 5,0 – W, 91-100% wiedzy; U, potrafi b. dobrze zastosować wiedzę z zakresu tego i innych modułów; K, b. dobrze formułuje i uzasadnia własny pogląd oraz potrafi go bronić w kontekście kontrargumentów

Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową	Ocena końcowa = średnia arytmetyczna z: ocen prac cząstkowych i oceny z zaliczenia końcowego. Warunki te są przedstawiane na pierwszych zajęciach z modułu. Wymagana obecność na wykładach zgodnie z regulaminem studiów.
Bilans punktów ECTS	**Kontaktowe** - wykład (30 godz./1,2 ECTS), - konsultacje (3 godz./0,12 ECTS), Łącznie – 33 godz./1,32 ECTS **Niekontaktowe** **-** przygotowanie opracowań cząstkowych, studiowanie literatury i Internetu (8 godz./0,32 ECTS) - przygotowanie do zaliczenia końcowego (8 godz./0,32 ECTS) Łącznie - 16 godz./0,68 ECTS
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego	udział w wykładach – 30 godz.; konsultacjach – 3 godz.; łącznie 33 godz.
Odniesienie modułowych efektów uczenia się do kierunkowych efektów uczenia się	W1 – OS_W08 W2 – OS_W06, OS_W12 U1 – OS_U07, OS_U08 K1 – OS_K02, OS_K03 K2 - OS_K04